

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 237/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Z., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. F. N., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, § 1 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8 CoE/215/2010 z 30. novembra 2010 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo/9/2011 z 28. februára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Z., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. mája 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Z., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), § 1 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „ústavný zákon“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 CoE/215/2010 z 30. novembra 2010 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo/9/2011 z 28. februára 2011 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“).

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 62 Er/933/2008 zo 6. augusta 2010 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“) jej bola uložená povinnosť *„zaplatiť súdny poplatok za podanie urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom v hodnote 3 €“*. Následne krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu a najvyšší súd podané dovolanie odmietol ako neprípustné.

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd aj najvyšší súd rozhodovali v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho došlo k porušeniu zákona a základných práv a slobôd. Porušenie svojich práv vidí v tom, že toto konanie malo byť v zmysle § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) oslobodené od súdneho poplatku, pretože ide o vymáhanie pohľadávky z výkonu zdravotného poistenia v zmysle zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného

poistenia, o zriadení V. a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov.

Sťažovateľka poukazuje na to, že „Nie osoba veriteľa, ale charakter pohľadávky, t.j. nárok vzniknutý z titulu poskytovanej zdravotnej starostlivosti, je právnym dôvodom na oslobodenie od súdnych poplatkov v súdnom konaní o jej uplatňovaní. Porušenie právnych povinností pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti nemôže viesť k zhoršeniu postavenia veriteľov, alebo nových veriteľov pri uplatňovaní a súdnom vymáhaní takýchto pohľadávok.“

Na podporu svojich tvrdení uvádza aj judikatúru ústavného súdu (nález sp. zn. III. ÚS 63/06 z 23. augusta 2006) a najvyššieho súdu (rozsudky sp. zn. 4 Obdo/16/98 z 1. júna 2000 a sp. zn. 5 Cdo/29/2004 z 30. júna 2004).

Sťažovateľka preto tvrdí, že keďže pohľadávka zdravotnej poisťovne je „pohľadávkou zdravotného poistného a poplatku z omeškania“, účastníkovi konania sa postupom súdov odňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a zároveň boli porušené jej základné práva v ústave a dohovore.

Zároveň jej bola odňatá možnosť konať pred súdom aj tým (k tomu uvádza judikatúru najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo/172/2008 z 10. novembra 2008 a sp. zn. 3 Cdo/78/2008 z 21. januára 2009), že uznesenie okresného súdu bolo vydané bez odôvodnenia, a teda sťažovateľka sa nemohla vyjadriť ku všetkým okolnostiam, na základe ktorých bolo uznesenie okresného súdu vydané. Tým, že odvolací súd uznesením krajského súdu potvrdil uznesenie okresného súdu „na základe skutočností, ku ktorým sa nemal sťažovateľ možnosť vyjadriť, mu bolo odopreté právo na spravodlivý súdny proces. Uznesenie 2 je teda rozhodnutím, ktoré síce potvrdzuje prvostupňové rozhodnutie, avšak na základe odlišných právnych konštrukcií a skutočností (nakol'ko prvostupňové ani nie sú známe), čo je v zmysle už ustálenej judikatúry odňatím možnosti konať pred súdom a teda porušením práva na spravodlivý súdny proces.“

Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie okresného súdu a uznesenie krajského súdu za arbitrárne a ústavne neudržateľné. Ďalej v sťažnosti uvádza: „Záver NS SR a KS TN sú v rozpore s vnútroštátnou právnou úpravou a ich následkom je porušenie základného práva alebo slobody Sťažovateľa, v tomto prípade ide o elimináciu vlastníckych práv Sťažovateľa, ako aj jeho práva na spravodlivý súdny proces, keďže základné práva a slobody subsumujú aj procesnú stránku realizácie základného práva a slobody, nielen jeho materiálny obsah.“

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/9/2011 zo dňa 28. 02. 2011 ako aj Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8CoE/215/2010 zo dňa 30. 11. 2010 došlo k porušeniu práva Sťažovateľa na súdnu a inú ochranu, k porušeniu práva Sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, ako aj k porušeniu vlastníckeho práva Sťažovateľa garantovaných čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a ods. 4 Ústavy SR, ust. § 1 ods. 1, ust. čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a ust. čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/9/2011 zo dňa 28. 02. 2011 ako aj Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8CoE/215/2010 zo dňa 30. 11. 2010 s a z r u š u j e a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd SR priznáva Sťažovateľovi náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia Sťažovateľa v zmysle ust. § 31a Zákona o Ústavnom súde. Najvyšší súd SR a Krajský súd v Trenčíne sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť trovy právneho zastúpenia Sťažovateľa.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 140/03, III. ÚS 118/04, III. ÚS 170/06).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil, a ani mu neprislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak

v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Ústavný súd nie je oprávnený nahrádzať postupy a rozhodnutia všeobecných súdov, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom rozhodovania ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu týchto práv alebo slobôd (podobne IV. ÚS 238/07). To však nie je prípad sťažovateľky, ktorá mala zaplatiť súdny poplatok iba v nepatrnej sume, a zo sťažnosti tiež nevyplýva, aké reálne následky malo pre sťažovateľku prípadné nezaplatenie súdneho poplatku, t. j. či v dôsledku toho bolo predmetné exekučné konanie zastavené, resp. ukončené.

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že konanie o dovolaní ústavný súd považuje za účinný právny prostriedok nápravy porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy (m. m. II. ÚS 31/00, II. ÚS 102/04), a v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) plynie zákonná dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu odvolacieho súdu od doručenia dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu (m. m. II. ÚS 324/2010, III. ÚS 192/2010, IV. ÚS 245/2010, porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54 a tiež rozhodnutia ústavného súdu III. ÚS 192/2010, II. ÚS 324/2010). Z uvedeného dôvodu ústavný súd preskúmal na podklade tejto sťažnosti nielen napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ale aj uznesenie krajského súdu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poznamenáva, že prípadné porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a im porovnateľného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je potrebné posudzovať spoločne a niet medzi nimi zásadných odlišností.

Podľa § 1 ods. 1 ústavného zákona ústavné zákony, iné zákony a ďalšie právne predpisy, ich výklad a používanie musí byť v súlade s Listinou základných práv a slobôd.

1. K namietanému porušeniu základných práv uznesením krajského súdu

Krajský súd vo svojom uznesení č. k. 8 CoE/215/2010-97 z 30. novembra 2010, ktorým potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia, okrem iného uviedol:

«Odvolačí súd sa nestotožnil s názorom oprávneného, že ide o konanie oslobodené od platenia súdnych poplatkov. V danej veci je exekučným titulom platobný výmer č. 705/2005 z 25.5.2005, ktorý vydal JUDr. T. K., správca konkurznej podstaty P. v konkurze..., ktorému v zmysle ust. zák. č. 328/1991 nevyplýva oprávnenie vydávať individuálne akty orgánu verejnej správy (zdravotnej poisťovne). Platobný výmer vydaný

správcom konkurznej podstaty je nulitným aktom, na ktorý sa hľadí, ako keby nebol vydaný, čo konštatovali vo svojich rozhodnutiach Okresný súd Trenčín po sp. zn. 62Er/933/2008-16 zo dňa 1.7.2009 a Krajský súd v Trenčíne pod sp. zn. 17CoE/112/009-52 z 22. 9. 2009. V zmysle uvedeného a s poukazom na osobu, ktorá vydala platobný výmer, nemožno považovať toto konanie za konanie vo veciach zdravotného poistenia, ktoré by bolo vecne oslobodené od súdneho poplatku.

Súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (§ 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch).

Sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou.

Podľa položky 20a za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, ktoré vytvoria súdny spis, a rovnopisu podaní a ich príloh doručovaných účastníkom, ak bolo podanie urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona za každú stranu 0,06 eura najmenej 6,50 eura za podanie, ktoré je návrhom na začatie konania s prílohami, najmenej 1,50 eura za ostatné podania s prílohami.

Súd prvého stupňa teda postupoval správne, keď oprávnenému, ktorý vykonal podanie zaručenými elektronickými prostriedkami, uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok. Keďže súdny poplatok vyrubil v správnej výške, odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.»

Ústavný súd napádané rozhodnutie krajského súdu po preskúmaní jeho obsahu hodnotí ako ústavne konformné a zodpovedajúce obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Napádané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje ani znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené, s uvedením príslušného zákonného ustanovenia vyplývajúceho zo zákona o súdnych poplatkoch. Krajský súd vydal napadnuté uznesenie na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je

oprávnený ani povinný nahrádzať. To, že sťažovateľka má na vec iný právny názor, ešte neznamená, že došlo k porušeniu ňou označených práv zo strany krajského súdu.

Ústavný súd preto po zohľadnení všetkých okolností daného prípadu nemohol akceptovať ani námietky sťažovateľky, ktoré uviedla v sťažnosti (poukazujúc na judikatúru ústavného súdu a najvyššieho súdu), pretože ako vyplýva z uvedeného, nejde o rovnaké veci a záver o tejto otázke treba predovšetkým vyvodiť najmä z právnych dôvodov uplatňovaného nároku. Rovnako ústavný súd zobral na zreteľ aj absenciu reálnych následkov nezaplatenia súdneho poplatku pre sťažovateľku v danom prípade.

Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. Inak povedané, o prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Keďže ústavný súd v posudzovanej veci nezistil porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 36 ods. 1 listiny, nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (obdobne napr. I. ÚS 276/2010, IV. ÚS 299/2010, III. ÚS 61/2011).

K namietanému porušeniu § 1 ods. 1 ústavného zákona ústavný súd uvádza, že toto ustanovenie neobsahuje konkrétnu garanciu základného práva a slobody, ale len obsahuje všeobecnú zásadu o spôsobe výkladu ostatných právnych predpisov. V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že v prípade sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje vždy len o porušení konkrétneho základného práva alebo slobody zakotveného v druhej hlave ústavy, v listine alebo garantovaného medzinárodnými

zmluvami o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a preto aj túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Napokon ústavný súd pripomína svoju judikatúru, podľa ktorej povinnosť zaplatiť súdny poplatok nemožno v princípe podriaďovať pod „spory o občianskych právach a záväzkoch“ podľa čl. 6 ods.1 dohovoru, tak ako sú tieto spory interpretované Európskym súdom pre ľudské práva, preto priame uplatnenie záruk práva na spravodlivý proces, ktoré tento článok ustanovuje, tu neprichádza do úvahy (pozri uznesenie ústavného súdu, sp. zn. I. ÚS 24/00 z 11. mája 2000).

2. K namietanému porušeniu základných práv uznesením najvyšším súdom

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Cdo 9/2011 z 28. februára 2011 dovolanie proti uzneseniu krajského súdu odmietol ako neprípustné. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd sa so zreteľom na sťažovateľkou tvrdený dovolací dôvod osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia o tom, že sťažovateľke bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f) OSP. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia po citácii čl. 46 ods. 1 a čl. 59 ods. 2 ústavy, ako aj § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch uviedol:

„Zákonodarca zákonom o súdnych poplatkoch ustanovil, ktoré úkony a konania súdov sú spoplatnené poplatkom (§ 1 ods. 1 a 2 zákona o súdnych poplatkoch a sadzobník súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona). Zároveň ustanovil druhy konaní, ktoré sú od poplatkov oslobodené a taktiež osoby, ktoré sú od poplatkov oslobodené, (§ 4 ods. 1 a 2 zákona o súdnych poplatkoch). ...

Neoddeliteľnou súčasťou občianskeho súdneho procesu je aj konanie a rozhodovanie vo veciach súdnych poplatkov. Činnosť súdov vo veciach poplatkov treba však odlišovať od občianskeho súdneho konania. Súdny, ak rozhodujú o právach a povinnostiach účastníkov podľa zákona o súdnych poplatkoch, rozhodujú totiž ako samostatný orgán oprávnený vykonať poplatkový úkon a pre konanie v týchto prípadoch sa iba primerane súčasne použijú Občiansky súdny poriadok i predpisy o konaní vo veciach daní a poplatkov (§ 14 zákona o súdnych poplatkoch). Na časti procesného postupu, ktoré neupravuje zákon o súdnych poplatkoch, sa primerane aplikujú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku,

predovšetkým pokiaľ ide o formu rozhodnutia o súdnych poplatkoch. Vo veciach súdnych poplatkov súd rozhoduje podľa § 167 O.s.p. vždy uznesením, ktoré podľa § 169 O.s.p. musí v písomnom vyhotovení obsahovať, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

V prejednávanej veci zo spisu vyplýva, že oprávnený vykonal podanie (návrh na vykonanie exekúcie) elektronickými prostriedkami. ... Po právoplatnom skončení konania tlačivom č. 4 - uznesením bola oprávnenému dodatočne uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 3,- eur za podanie urobené elektronickými prostriedkami podľa položky 20a sadzobníka súdnych poplatkov. Z uznesenia je zrejmé, ktorý súd ho vydal, ďalej obsahuje označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia (č. l. 95 spisu). V aplikačnej praxi súdov nie je ničím výnimočné, ak sa na rozhodovanie o poplatkovej povinnosti používajú tlačivá a pokiaľ súd prvého stupňa na rozhodnutie o súdnom poplatku použil tlačivo vzor č. 4 - uznesenie rozhodnutie bolo súladné so zákonom. Z jeho obsahu je nepochybné komu bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok, v akej výške a za aký úkon súdu (okrem slovného vyjadrenia za podanie urobené elektronickými prostriedkami obsahuje aj odkaz na položku 20a Sadzobníka súdnych poplatkov). Dovolateľ vytyka odvolaciemu súdu vadu podľa neho spočívajúcu v tom, že odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa na základe skutočností, ku ktorým nemal možnosť sa vyjadriť, v ktorej skutočnosti vidí existenciu vady podľa § 237 písm.. f/ O.s.p. K čomu sa však nemohol vyjadriť ale nekonkretizuje. Ako je však zrejmé z obsahu spisu uznesenie súdu prvého stupňa z 6. augusta 2010, č. k. 62 Er 933/2008-95 o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za úkon súdu mu bolo riadne doručené, proti tomuto rozhodnutiu využil právo podať odvolanie, ktoré jeho vyjadrenie obsahuje. Oprávnený podľa dovolacieho súdu nenáležitým vytyka odvolaciemu súdu, že nemal možnosť argumentovať. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, že by odvolací súd oprávnenému nejakým závadným procesným postupom znemožnil realizáciu procesných práv, priznaných mu procesným predpisom a okrem toho súdny poplatok vyrubený oprávnenému vo výške 3,- eur nezabránil vecnému prejednávaniu jeho návrhu, ktorým domáhal sa nariadenia exekúcie.

Dovolateľ v dovolaní netvrdil, pokiaľ ide o formu rozhodnutia o súdnych poplatkoch, že nebolo súladné so zákonom, tvrdil, že rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ ide o uložení povinnosť za úkony súdu, je nesprávne. Dovolací súd opakovane zdôrazňuje,

že k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť len procesné nesprávnou činnosťou súdu a túto vadu nemožno vidieť v právnych záveroch, ku ktorým odvolací súd dospel pri posudzovaní uloženej povinnosti. Samotné právne posúdenie veci je realizáciou rozhodovacej činnosti súdu a nezakladá dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. lebo ním súd neporušuje žiadnu jeho procesnú povinnosť ani procesné práva účastníka.“

Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí vyčerpávajúco odpovedal na všetky relevantné námietky sťažovateľky, ktoré vo svojom súhrne mali svedčiť o existencii ňou vytýkanej vady konania – odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010).

Ústavný súd hodnotí uznesenie najvyššieho súdu ako ústavne akceptovateľné, zodpovedajúce obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a nevykazujúce znaky svojvôle. Keďže najvyšší súd odmietnutím dovolania sťažovateľky postupoval v konaní o dovolaní v súlade s ustanovením Občianskeho súdneho poriadku, nemohol zasiahnuť ani do označených základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na už uvedený ústavný princíp, podľa ktorého je o prípadnom porušení základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavno-procesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva na ochranu majetku, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Vo vzťahu k namietanému porušeniu § 1 ods. 1 ústavného zákona ústavný súd

sťažnosť odmietol, pretože uvedené ustanovenie ústavného zákona neobsahuje konkrétnu garanciu základného práva a slobody.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Pretože sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2011